

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **S., U., vo veci pobočky L.**, proti povinnému: **Q., s. r. o., so sídlom F.**, IČO: X., o vymoženie pohľadávky **14 190,80 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 17Er 1042/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2011, č. k. 41CoE 124/2011-82 v spojení s uznesením Okresného súdu Lučenec z 31. januára 2011, č. k. 17Er 1042/2010-53, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2011, č. k. 41CoE 124/2011-82 a uznesenie Okresného súdu Lučenec z 31. januára 2011, č. k. 17Er 1042/2010-53 v napadnutom rozsahu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Lučenec na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súdnemu exekútorovi JUDr. T. B. bol dňa 25. októbra 2010 doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie pohľadávky 14 190,80 eur s príslušenstvom, a to na základe rozhodnutia S. so sídlom v B. č. 700-2210434310-GC04/10 zo dňa 20. augusta 2010. Následne súdny exekútor požiadala Okresný súd Lučenec o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Lučenec poverením č. 5606 079936* zo dňa 18. novembra 2010.

Okresný súd Lučenec uznesením zo dňa 31. januára 2011, č. k. 17Er 1042/2010-53 vyhovel námietkam povinného proti exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. T. B. pod sp. zn. EX 549/10 a odklad exekúcie na návrh povinného nepovolil.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodujúcou otázkou pre posúdenie dôvodnosti námietok povinného proti exekúcii bola skutočnosť, či vymáhaná pohľadávka je pohľadávkou prednostnou, ktorú netreba uplatňovať do reštrukturalizácie prihláškou. Z Obchodného vestníka č. 194B/2009 mal preukázané, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1R 5/2009 zo dňa 5. októbra 2010 sa začalo reštrukturalizačné konanie proti povinnému. Toto uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 194B/2009 dňa 8. októbra 2009, čím sa reštrukturalizačné konanie začalo. Návrhom na vykonanie exekúcie oprávnený navrhoval vymôcť poisťné podľa separátnych výkazov za obdobie september 2009 a 1. októbra – 8. októbra 2009, ktorú si oprávnený neuplatnil prihláškou do reštrukturalizácie. Uviedol, že pri určovaní prednostných pohľadávok je potrebné identifikovať moment vzniku pohľadávky a moment jej splatnosti, nakoľko pri niektorých pohľadávkach príslušný právny predpis rozlišuje moment jej splatnosti, nakoľko pri niektorých pohľadávkach príslušný právny predpis rozlišuje moment vzniku pohľadávky a moment jej splatnosti. Tak je tomu podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene niektorých zákonov, ktoré upravujú splatnosť poisťného.

Podľa názoru okresného súdu sa určenie prednostnej pohľadávky neviaže ku dňu splatnosti, ale k momentu vzniku pohľadávky, pretože prihláškou možno do reštrukturalizácie uplatniť aj pohľadávku nesplattnú. Z uvedeného dôvodu bol okresný súd toho názoru, že vymáhaná pohľadávka nie je v zmysle ust. § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) prednostnou pohľadávkou, ktorá sa uplatňuje prihláškou. Konštatoval, že vymáhaná pohľadávka vznikla ešte pred začatím reštrukturalizácie, pričom takáto pohľadávka sa musí uplatniť do reštrukturalizácie prihláškou, aj keď jej splatnosť má nastať až po začatí reštrukturalizácie. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.: 1R 5/2009 zo dňa 2. júna 2010, uverejneným v Obchodnom vestníku č. 108B/2010 dňa 7. júna 2010 bol potvrdený reštrukturalizačný plán zo dňa 20. mája 2010 a ukončená reštrukturalizácia povinného, čím oprávnenému v zmysle ust. § 155 ods. 2 ZKR zaniklo právo vymáhať pohľadávku

na poistnom, predpísanú rozhodnutím S., pobočka L. č. 700-2210434310-GC04/10 zo dňa 20. augusta 2010, pretože nejde o prednostnú pohľadávku v zmysle ust. § 120 ods. 2 ZRK a oprávnený túto pohľadávku riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásil do reštrukturalizácie. Preto námietkam povinného proti exekúcii vyhovel.

Návrh povinného na odklad exekúcie do právoplatného rozhodnutia o námietkach považoval okresný súd za nadbytočný. Ako dôvod uviedol, že námietky proti exekúcii majú odkladný účinok, pričom exekútor poverený vykonaním exekúcie môže vydať exekučný príkaz až po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii, alebo po tom, keď sa mu doručí právoplatné rozhodnutie súdu o námietkach, ktorými sa námietky zamietli. Právoplatnosťou rozhodnutia o námietkach proti exekúcii sa teda s konečnou platnosťou vyrieši otázka prípustnosti exekúcie, čím návrh na odklad exekúcie stratí svoje opodstatnenie. Preto návrh povinného na odklad exekúcie zamietol.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením zo dňa 29. novembra 2011, č. k. 41CoE 124/2011-82 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku, ktorým vyhovel námietkam povinného proti exekúcii, podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že zo spisu zistil, že súdny exekútor podaním zo dňa 28. októbra 2010 žiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodnutie S., so sídlom v B.B. č. 700-2210434310-GC04/10 zo dňa 20. augusta 2010. Týmto exekučným titulom oprávnený predpísal povinnému poistné za september 2009 a časť októbra 2010 celkom vo výške 14 190,80 eur. Okresný súd dňa 18. novembra 2010 vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. 5606 079936*. Povinný podaním zo dňa 6. decembra 2010 vzniesol námietky proti exekúcii. V námietkach povinný uviedol, že oprávnený si neprihlásil pohľadávky na poistnom za obdobie september 2009 a od 1. októbra do 8. októbra 2009 podľa separátnych výkazov do reštrukturalizácie, a preto mu nárok na plnenie týchto pohľadávok zanikol. Následne okresný súd uznesením č. k. 17 Er 1042/2010-53 zo dňa 31. januára 2011 námietkam povinného proti exekúcii vyhovel a odklad exekúcie nepovolil.

Odvolačný súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 113 ods. 3, § 120 ods. 1 a ods. 2, § 155 ods. 2 ZKR; ust. § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 a ods. 2, § 144 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení a uviedol, že z ust. § 120 ods. 2 ZKR vyplýva, že poistné plnenie priznané exekučným titulom – rozhodnutím S. so sídlom v B. č. 700-2210434310-GC04/10 zo dňa 20. augusta 2010 je prednostnou pohľadávkou za predpokladu, že táto pohľadávka vznikla voči povinnému počas reštrukturalizačného konania. Určenie toho, či ide o prednostnú pohľadávku, nie je teda viazané na splatnosť pohľadávky, ktorá je v posudzovanom prípade v ust. § 143 zákona o sociálnom poistení.

Odvolačný súd konštatoval, že zákon o sociálnom poistení výslovne neupravuje vznik pohľadávky, ktorá predstavuje poistné za sociálne postenie. Podľa § 142 ods. 1 a 2 sa poistné platí za kalendárny mesiac pozadu. Rovnako aj rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca je kalendárny mesiac, za ktorý sa platí poistné (§ 139 zákona o sociálnom poistení). Odvolačný súd poukázal, že z uvedeného vyplýva, že poistné sa platí za predchádzajúci mesiac, resp. pokiaľ trvalo poistenie len za časť kalendárneho mesiaca, tak za túto časť uplynulého mesiaca (§ 142 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení). Z uvedeného dôvodu odvolačný súd dospel k záveru, že okresný súd správne konštatoval, keď uviedol, že pohľadávka oprávneného vznikla ešte pred začatím reštrukturalizácie, a preto sa nejedná o pohľadávku prednostnú podľa ust. § 120 ods. 2 ZKR, pretože podľa tohto ustanovenia prednostnou pohľadávkou je pohľadávka, ktorá vznikla voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania. V dôsledku začatia reštrukturalizačného konania uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1R 2/2009 zo dňa 2. júna 2010, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 108/2010 dňa 7. júna 2010 oprávnený si mal svoju pohľadávku na poistnom vzniknutom za obdobie september 2009 a od 1. októbra 2009 do 8. októbra 2009 uplatniť prihláškou v reštrukturalizačnom konaní aj napriek tomu, že táto pohľadávka bola nesplaatná. Potvrdením reštrukturalizačného plánu uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1R 5/2009 zo dňa 2. júna 2010 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 108/2010 dňa 7. júna 2010 oprávnenému v zmysle ust. § 155 ods. 2 ZKR zaniklo právo na vymáhanie tejto pohľadávky, pretože si ju riadne a včas podľa ZKR neprihlásil prihláškou.

Na základe podnetu oprávneného podal proti výroku uznesenia Okresného súdu Lučenec z 31. januára 2011, č. k. 17Er 1042/2010-53, ktorým vyhovel námietkam povinného proti exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. T. B. pod sp. zn.

EX 549/2010 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2011, č. k. 41CoE 124/2011-82, ktorým výrok okresného súdu potvrdil mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedené rozhodnutia v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Lučenec na ďalšie konanie.

Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi (ust. § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Generálny prokurátor v dovolaní poukázal na ust. § 144 ods. 1, § 178 ods. 1 písm. a/ bod 8, § 231 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení; ust. § 10, § 24, § 27 ods. 3, § 28 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom do 31. decembra 2009 (ďalej len „zákon o dôchodkovom sporení“); ust. § 113 ods. 3, § 118 ods. 1, § 120 ods. 1, ods. 2 a ods.3, § 122 ods. 1 a ods. 6, § 155 ods. 2 ZKR; ust. § 50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinnom v čase rozhodovania oboch súdov o námietkach povinného (ďalej len „Exekučný poriadok“) a namieta, že uvedenými zákonnými ustanoveniami sa súdy neriadili dôsledne a že nesprávne posúdili, kedy vzniká oprávnenému pohľadávka na poistné voči povinnému.

Generálny prokurátor poukázal na to, že právny vzťah medzi Sociálnou poisťovňou a zamestnávateľom nie je typickým záväzkovým vzťahom dlžníka a veriteľa, ale ide o vzťah verejnoprávny, založený na zákonnom oprávnení S. na poistné a zákonnej povinnosti zamestnávateľa poistné zaplatiť a odvieť. Vznik a zánik pohľadávky S. voči zamestnávateľovi je možné posudzovať len na základe tých ustanovení zákona o sociálnom poistení, ktoré zamestnávateľovi ukladajú povinnosť platiť a odvieť poistné v zákonom stanovenom čase a výške. Povinnosť zamestnávateľa zaplatiť poistné, stanoviť jeho výšku a odvieť poistné za zamestnanca je povinnosťou, ktorá sa viaže na okolnosti podmieňujúce vznik nároku na mzdu, jej výšku a osobný status zamestnanca ako platiteľa poistného. Za týmto účelom je zamestnávateľovi stanovená povinnosť v zmysle § 231 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení predkladať pobočke výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v zákonom určenom

členení. Generálny prokurátor ďalej pokračuje, že zákonom o sociálnom poistení je zamestnávateľovi stanovená aj povinnosť platiť a odvádzať poistné, a to v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca na účet S. v štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak. Zamestnávateľ sa nemôže stať dlžníkom S. skôr, než mu vznikne povinnosť zaplatiť a odvieť poistné, a teda skôr, než sa na základe mesačných výkazov o vyplatených mzdách a výkazov poistného nestane zrejším, za ktorého zamestnanca a v akej výške je zamestnávateľ povinný platiť a odvieť jednotlivé druhy poistného. Zo žiadne ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva oprávnenie S. vyžadovať výkazy k vyčísleniu poistného mimo dátumu určenému na výplatu mesačnej mzdy (ani ku dňu začatia reštrukturalizácie), nakoľko nemá s poukazom na okolnosti podmieňujúce vznik nároku na mzdu, jej výšku a osobný status zamestnanca ako platiteľa poistného žiadne logické opodstatnenie.

Podľa názoru generálneho prokurátora v danom prípade oprávnenie S. požadovať poistné (a tak aj uplatniť pohľadávku), ako určitú konkrétnu majetkovú hodnotu za mesiac september 2009 nemohlo vzniknúť v tom istom mesiaci, ale podľa prihlášky do registra závodov – platcov poistného zo 7. júla 1994 (č. 1. 63 súdneho spisu) najskôr až 15. októbra 2009. Poukázal ja na to, že výkaz poistného bol povinným doručený pobočke S. až 23. októbra 2009, čím v zmysle ustanovenia tretej a štvrtej vety § 143 ods. 2 zákona o sociálnom poistení vzniklo oprávnenie S. na poistné až 2. novembra 2009 (č. 1. 61 súdneho spisu). Obdobne vzniklo oprávnenie S. na poistné za mesiac október 2009 najskôr až 15. novembra 2009, prípadne v zmysle č. 1. 62 súdneho spisu až 30. novembra 2009. Každopádne vo všetkých prípadoch došlo k vzniku pohľadávky zjavne po začatí reštrukturalizačného konania, týkajúceho sa povinného, ktoré začalo 8. októbra 2009 (č. 1. 51 súdneho spisu), čím mala byť táto pohľadávka posudzovaná ako pohľadávka podľa § 120 ods. 2 ZKR, teda ako tzv. prednostná pohľadávka, ktorá sa v reštrukturalizácii neuplatňuje prihláškou a nepôsobia na ňu účinky začatia reštrukturalizačného plánu, ledaže by s tým oprávnený súhlasil, čo nebolo vôbec preukázané.

Dôležitým argumentom, prečo nemohol oprávnený tieto pohľadávky prihlásiť formou prihlášky podľa § 122 ZRK je podľa generálneho prokurátora aj to, že odo dňa začatia reštrukturalizačného konania ich vôbec nemohol evidovať v účtovníctve, ktoré je povinný viesť, nakoľko k tomu nemal žiaden vecný podklad (výkaz poistného), čím by pre nedostatok

uvedenia konkrétnej sumy v zmysle § 122 ods. 1 ZKR sa na prihlášku v reštrukturalizácii nemohlo prihliadať a pohľadávku v nej uplatnenú by nebolo možné do reštrukturalizačného plánu zahrnúť. Je zrejmé, že o túto pohľadávku by takýmto spôsobom prišiel, čo určite nie je účelom ZKR.

Na základe uvedeného mal generálny prokurátor za to, že vôbec nebol dôvod na vyhoviecie námietkam povinného, nakoľko si oprávnený uplatňoval v exekučnom konaní pohľadávku, na ktorú sa nevzťahovali účinky reštrukturalizácie, keďže vznikla až po jej začatí a táto nebola doposiaľ uhradená.

K mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora sa vyjadril povinný, ktorý navrhol, aby mimoriadne dovolanie bolo v plnom rozsahu zamietnuté ako neopodstatnené. Vo vyjadrení poukázal na ust. § 139 ods. 3, § 143 ods.2 a § 231 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení; ust. § 120 ods. 1 a ods. 2 ZRK a poukázal na to, že S. mala možnosť a dostatok časového priestoru na prihlásenie svojich pohľadávok do reštrukturalizačného konania spoločnosti Q., s. r. o.

Zároveň má povinný za to, že podľa zákona o sociálnom poistení je rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu kalendárny mesiac, za ktorý sa platí poistné, no zároveň sa predmetná pohľadávka viaže na obdobie, za ktorý vznikol tento nárok na plnenie sociálnej poisťovni, a teda na mesiac september 2009 a obdobie oddelené do reštrukturalizácie do 8. októbra 2009. Povinný ďalej namieta, že S. nenaplnila podstatu prednostnej pohľadávky, a teda došlo k zániku práva na vymáhanie pohľadávky. Rovnako poukázal aj na to, že S. ešte 2. novembra 2009 (kedy podľa generálneho prokurátora vzniklo oprávnenie S. na poistné) mohla reagovať a prihlásiť svoju pohľadávku do reštrukturalizácie spoločnosti. Dodáva, že S. bola so všetkým oboznámená na schôdzach veriteľských výborov.

Oprávnený má za to, že časový rozdiel, kedy S. výkazy prevzala a boli u nej spracované pracovníčkou S., je zavádzajúce, nakoľko práve evidencia S. v centrále je z časového hľadiska nepodstatná, ak sa zoberie do úvahy, že na základe podaných výkazov v pobočke v L. práve S. pobočka L. prihlasovala svoje pohľadávky do reštrukturalizácie. Tieto boli okamžite u povinného zaradené medzi ostatné prihlášky.

S., pobočka L. vo vyjadrení uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s Podnetom na podanie mimoriadneho dovolania zo dňa 15. novembra 2012, ktorú podala S., ústredie, ako aj s návrhom predloženým Generálnou prokuratúrou na mimoriadne dovolanie.

Súdny exekútor na výzvu súdu uviedol, že sa k predmetnému mimoriadnemu dovolaniu nevyjadruje a vec ponecháva na rozhodnutie súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 243f ods. 1 a 2 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Podľa § 243f ods. 1 O. s. p., mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi (§ 242 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.). Obligatórne (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady uvedené v § 237 O. s. p. ani tzv. iné vady neboli generálnym prokurátorom tvrdené a ich existencia v konaní o mimoriadnom dovolaní nevyšla najavo.

Generálny prokurátor namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.), konkrétne v tom, že sa súdy neriadili dôsledne ustanoveniami zákona o sociálnom poistení a zákona o konkurze a reštrukturalizácii a tým nesprávne posúdili, kedy vzniká oprávnenému pohľadávka na poistné voči povinnému.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu spisu vyplýva, že súdnemu exekútorovi bolo dňa 18. novembra 2010 udelené poverenie na vykonanie exekúcie proti povinnému na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodnutie č. 700-2210434310-GC04/10 zo dňa 20. augusta 2010, vydaného S., pobočka L., a to z titulu dlžnej sumy za mesiace september 2009 a október 2009. O námietkach povinného proti exekúcii rozhodol Okresný súd Lučenec dňa 31. januára 2011, č. k. 17Er 1042/2010-53 tak, že námietkam povinného proti exekúcii vyhovel. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutie Okresného súdu Lučenec potvrdil. Zároveň je z Obchodného vestníka č. 194B/2009 preukázané, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 5. októbra 2009, č. k. 1R 5/2009-8 sa začalo reštrukturalizačné konanie voči povinnému, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 194B/2009 dňa 8. októbra 2009. Z Obchodného vestníka OV 108B/2010 je zrejmé, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 1. júna 2010, č. k. 1R 5/2009-74 bol potvrdený reštrukturalizačný plán zo dňa 20. mája 2010, prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 20. mája 2010 a zároveň bola ukončená reštrukturalizácia povinného. Toto uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 7. júna 2010.

Podstatným v tomto prípade je posúdenie, či pohľadávka oprávneného je alebo nie je prednostnou pohľadávkou, a teda či bolo alebo nebolo potrebné uplatňovať ju do reštrukturalizácie prihláškou.

Podľa ust. § 113 ods. 3 ZKR o začatí reštrukturalizačného konania súd vydá uznesenie, ktoré bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku; zverejnením uznesenia v Obchodnom vestníku sa začína reštrukturalizačné konanie. Iné rozhodnutia alebo písomnosti súdu, vydané pred začatím reštrukturalizačného konania, sa v Obchodnom vestníku nezverejňujú.

Podľa ust. § 120 ods. 1 ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

Podľa ust. § 120 ods. 2 ZKR pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len „prednostné pohľadávky“). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania, ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia.

Podľa ust. § 155 ods. 2 ZKR zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka; to platí rovnako aj pre podmienené pohľadávky, ktoré mali byť uplatnené prihláškou.

Podľa ust. § 141 ods. 1 zákona o sociálnom poistení (znenie účinné do 31. decembra 2009), fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 141 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, za zamestnanca odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

Podľa ust. § 142 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, Poistné sa platí na účet S. v Štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 143 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa ust. § 144 ods. 1, veta prvá, zákona o sociálnom poistení, S. predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe, povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec, alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume.

Podľa ust. § 144 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ak zamestnávateľ na výzvu S. nepredloží podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného, S. môže predpísať poistné na základe dokladov zamestnávateľa za predchádzajúce obdobie alebo na základe podkladov iného zamestnávateľa s činnosťou obdobného charakteru.

V preskúmvanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, okresný súd vyhovel námietkam povinného proti exekúcii, keď dospel z záveru, že vymáhaná pohľadávka nie je v zmysle ust. § 120 ods. 2 ZKR prednostnou pohľadávkou, ktorú netreba uplatňovať prihláškou. Toto rozhodnutie potvrdil aj Krajský súd v Banskej Bystrici. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených právnych ustanovení však konštatuje, že uvedený právny záver okresného súdu a krajského súdu nie je možné považovať za správny. Pre posúdenie, či v konkrétnom prípade ide o prednostnú pohľadávkou, je rozhodujúci vznik tejto pohľadávky. Zákon o sociálnom poistení nemá špeciálne ustanovenia o prihlasovaní pohľadávok v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní, a preto sa prihlasovanie pohľadávok spravuje ustanoveniami ZKR. V danom prípade generálny prokurátor správne namietal, že oprávnenie S. požadovať poistné (a tak aj uplatniť pohľadávkou), ako určitú konkrétnu majetkovú hodnotu za mesiac september, nemohlo vzniknúť v septembri 2009 za september 2009, ak výplata miezd za september (na základe Prihlášky do registra závodov – platcov poistného – pozri č. I. 63) sa viaže k 15. októbru daného roku. Obdobne vzniklo oprávnenie S. na poistné za mesiac október 2009 najskôr až 15. novembra 2009. Z uvedeného vyplýva, že k vzniku

pohľadávky došlo až po začatí reštrukturalizačného konania, týkajúceho sa povinného, ktoré začalo 8. októbra 2009 (Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení neprávne uvádza, že sa reštrukturalizačné konanie začalo dňa 7. júna 2010, pričom týmto dňom bolo v Obchodnom vestníku zverejnené potvrdenie reštrukturalizačného plánu).

K tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že zamestnávateľ sa nemôže stať dlžníkom poisťovne skôr, než mu vznikne povinnosť zaplatiť a odvieť poisťné, teda skôr, než sa na základe mesačných výkazov o vyplatených mzdách a výkazov poisťného nestane zrejším, za ktorého zamestnanca a v akej výške je zamestnávateľ povinný platiť a odvieť jednotlivé druhy poisťného. Túto výšku je oprávnená stanoviť aj poisťovňa predpísaním dlžného poisťného (§ 178 ods. 1 písm. a/ bod 8 zákona o sociálnom poistení). Povinnosť zamestnávateľa platiť poisťné a stanoviť jeho výšku a odvieť poisťné za zamestnanca je povinnosťou, ktorá sa viaže na existenciu vzniku a zániku samotného pracovného pomeru, ale aj na okolnosti podmieňujúce vznik nároku na mzdu, jej výšku a osobný status zamestnanca ako platiteľa poisťného.

Keďže rozhodnutia Okresného súdu Lučenec a Krajského súdu v Banskej Bystrici spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., pretože to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a vec vrátil Okresnému súdu Lučenec na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.) s tým, že právny názor ním vyslovený je pre okresný súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania v zmysle § 243d ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. augusta 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová